

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-000 981
Бања Лука, 16.5.2008. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића као предсједника вијећа, Драгослава Лукића и Биљане Томић као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Фонда ..., Б. Л., Ф. Д., ..., Д., кога заступа директор и законски заступник Н. З., а њега заступа пуномоћник Г. С., против туженог Г. п. Р. А. Д. Д., у стечају, Д., ..., кога заступа законски заступник С. П., стечајни управник, а њу заступа пуномоћник Б. Б., адвокат, Д.,, ради утврђења стечајног потраживања, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Добоју број 013-0-Пж-07-000 099 од 11.9.2007. године, на сједници одржаној 16.5.2008. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду парничних трошкова насталих у поступку поводом ревизије.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Добоју број Пс-113/05 од 30.10.2006. године, одбијен је тужилац Фонд, Б. Л., Ф. Д. с тужбеним захтјевом којим је тражио да се утврди да је основано његово потраживање као стечајног повјериоца над туженим Г. п.Р. А.Д. Д., у стечају, на име главног дуга у износу од 214.188,54 КМ, а на име обрачунате камате од 1.1.2002. године до 27.12.2004. године у износу од 3.531,42 КМ са законском затезном каматом на износ од 217.719,93 КМ од 6. априла 2005. године као дана подношења тужбе, до дана исплате, да му тужени накнади парничне трошкове у износу од 2.000,00 КМ, све у року од 30 дана под пријетњом извршења, те да се то потраживање уврсти у општи исплати ред и изврши исправка табеле потраживања уношењем утврђеног дуга. Тужилац је обавезан да туженом накнади парничне трошкове у износу од 2.150,00 КМ у року од 30 дана који почиње да тече првог дана послје достављања преписа пресуде тужиоцу, под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 013-0-Пж-07-000 099 од 11.9.2007. године, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац је изјавио ревизију против другостепене пресуде због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с

приједлогом да се та пресуда преиначи, и тужени обавезе „на плаћање трошкова парничног поступка тужиоцу увећане за трошкове ревизије“.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи утврђење основаности потраживања тужиоца као стечајног повјериоца према туженом, као стечајном дужнику, у односу на главни дуг од 214.188,54 КМ и на обрачунате камате од 3.531,42 КМ са законском затезном каматом, уврштење тог потраживања у општи исплатни ред и испарвка табеле потраживања уношењем утврђеног дуга.

Над туженим је, према утврђеном чињеничном стању, рјешењем Основног суда у Добоју број СТ. 9/04 од 17.12.2004. године отворен стечајни поступак. Тужилац је у том поступку пријавио спорно потраживање у износу од 217.719,93 КМ које се односи на неплаћене доприносе за здравствено осигурање у периоду од 1. јануара 2002. године до 27. децембра 2004. године. у износу од 214.188,51 КМ и камату, обрачунату на тај износ, од 3.531,42 КМ. Потраживање је у цјелини оспорено на испитном рочишту дана 15. марта 2005. године. Тужилац је због тога упућен на парницу ради утврђења оспореног потраживања. Тужбу је поднио благовремено, у складу са чланом 115. Закона о стечајном поступку („Службени гласник РС“ број 67/02, 77/02 и 38/03). Тужени није исплаћивао плате, ни друга лична примања, својим радницима у току спорног периода од 1. јануара 2002. године до 27 децембра 2004. године. Потраживање је оспорено ради тога што, према тврдњама тужене странке тужилац није пружао здравствене услуге његовим радницима, тј. није им овјеравао здравствене књижице.

Првостепени суд је закључио да тужилац није доказао основаност и висину свог потраживања, па га је одбио с тужбеним захтјевом, позивајући се поред осталог, на одредбе чланова 126. и 127. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), чланова 54 и 80. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“ број 18/99, 51/01, 70/01 и 51/03, исправка: 57/03, у даљем тексту: ЗЗО), чланова 61, 63. и 81. Закона о пореској управи („Службени гласник РС“ број 51/01, 74/04, 2/05, 96/05 и 75/06, у даљем тексту: ЗПУ), те чланова 8. и 13. Закона о доприносима („Службени гласник РС“ број 51/01, 96/03 и 128/06, у даљем тексту: ЗД).

Схватање првостепеног суда прихватио је и другостепени суд.

Ревизија није основана.

Одлуке нижестепених судова су правилне.

Чланом 54. став 1. ЗЗО прописано је да се основице и стопе за обрачун обавезног доприноса за здравствено осгурање утврђују Законом о доприносима. Одредбама ЗД прописано је: да је обвезник доприноса физичко лице – резидент Републике Српске (у даљем тексту: Републике) које је запослено код правног или физичког лица – резидента Републике са сједиштем у другом ентитету или дистрикту (члан 4. став 1. алинеја 1.); да обрачун и уплату доприноса за

обвезнике из члана 4. истог закона врши исплатилац – резидент Републике приликом сваке исплате, на основицу утврђену тим законом; да се доприноси обрачунавају и плаћају на дан кад је исплата извршена (члан 13. став 2); да је основица доприноса нето плата и све накнаде које послодавац исплаћује у складу са уговором о раду, колективним уговором и правилником о раду на које се плаћа порез на лична примања (члан 8. став 1. тачка 1).

Доприноси се, према томе, плаћају на приходе, на које се плаћа и порез на лична примања. Чланом 55. став 1. тачка 1. Закона о порезима на доходак грађана, који је био на снази у спорном периоду („Службени гласник РС“ број 51/01, 68/01 и 65/03) прописано је да се порез на сваки појединачни остварени нето приход плаћа у моменту исплате личних примања. Из изложеног произилази да обавеза туженог на плаћање доприноса настаје исплатом личних примања његовим радницима. Током поступка било је неспорно да тужени није исплаћивао лична примања својим радницима кроз спорни период. Сходно томе, он није био дужан, ни по оцјени овог суда, на плаћање доприноса за здравствено осигурање тужиоцу кроз тај период. Таква обавеза туженог према тужиоцу, наиме, није ни настала због неплаћања личних примања његовим радницима.

У вези ревизионих навода потребно је указати на слиједеће.

1. Подаци наведени у допису П. у. П. ц. Д. број 06/1. 04/0702-452-303/06 од 2.5.2006. године и схватања изражена у том допису, нису, по оцјени овог суда, релевантни за пресуђење у овом парничном поступку. Исто важи и за наводе да је „потраживање Фонда ... Ф. Д. исказано на основу записника контролора наведеног субјекта признато у цјелости“, а потраживање тужиоца – није.

2. Тврдње да су судови само парцијално примјенили одредбе ЗД, а да нису примијенили одредбе ЗЗО, који је „lex specialis“ (посебан закон) и „који такође регулише обавезне уплате доприноса за здравствено осигурање у својим оквирима“, у супротности су са напријед изнесеним правним схватањем.

3. Овлашћења тужиоца из члана 80. ЗЗО у вези са чланом 1. ЗД и контрола коју је, с тим у вези, извршио његов радник, такође нису од утицаја на изнесено правно становиште и не утичу на пресуђење у овом спору. Исто важи и за одредбу члана 28. ЗЗО, обавезу исплатиоца плата да сачини збирну рекапитулацију и да је достави надлежном пореском органу у смислу члана 13. став 4. ЗД.

4. Допирнос за здравствено осигурање не може се сматрати порезом у смислу члана 4. ЗПУ, јер то не произилази из ове законске одредбе. Ради се о једном виду обавезног доприноса којим се обезбјеђују средства за финансирање здравственог осигурања и који је приход тужиоца (чланови 1. до 3. ЗД). Стоје наводи ревидента да је то „потраживање... принудно и неповратно и не даје се у замјену за одређену робу или услугу“. То потраживање није међутим у овом случају ни настало према туженом, како је напријед објашњено.

Нижестепене пресуде немају, према томе, недостатка на које указује ревидент, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Досљедно томе, ревизија тужиоца је одбијена као неоснована (члан 248. у вези са чланом 241. ЗПП).

Тужилац није успио с тужбеним захтјевом, па му не припада право на накнаду парничних трошкова, као ни трошкова поступка по ревизији (члан 397. став 1. у вези са чланом 386. став 1. ЗПП). Из тих разлога одлучено је као у ставу 2. изреке ове пресуде.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић